

## รายงานวิเคราะห์ทางกฎหมาย

ร่างข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....

เปรียบเทียบ 3 ทาง + ข้อเสนอ ส.ก.กลุ่มคนทำงาน

เลขที่เอกสาร: LAS-BKKCOUNCIL-LEGALANALYSIS-20260718

|               |                                                                                                       |
|---------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| แหล่งร่าง     | พลีร่าง 3 ฉบับ (บันทึกหลักการฯ · ร่างข้อบังคับ · ตารางเปรียบเทียบ) — พ.ศ. 2569                        |
| ฐานกฎหมายหลัก | ม.29 พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 · ข้อบังคับประชุมสภา กทม. พ.ศ. 2562 และที่แก้ไข |
| บริบทการใช้   | ประกอบการพิจารณาในสภา · ภายในกลุ่ม ส.ก. · เผยแพร่สาธารณะ/สื่อ                                         |

### 0. บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)

ร่างแก้ไขมี 3 จุดหลัก: (1) เพิ่มวรรคสี่ข้อ 72 เปิดเผยมติรายบุคคลเมื่อลงคะแนนด้วยเครื่องหรือขานชื่อ — ทิศทางดีขึ้น แต่ร่างไม่ระบุองค์การผู้รับผิดชอบ ทั้งที่ตารางเปรียบเทียบระบุ “สำนักงานเลขาธิการสภา” (2) เพิ่มวรรคสามข้อ 84 ไม่นับตำแหน่งกรรมการประสานงานร่วมฯ (ข้อ 36/1) เข้าโควตา 3 คน — สมเหตุผล แต่คำอ้างบทแก้ไขควรอ้างเฉพาะฉบับที่ 3/2565 ซึ่งยกเลิกข้อ 84 แล้วแทนที่ (3) เพิ่มข้อ 92/1 ประชุมคณะกรรมการเปิดเผยและประธานอาจถ่ายทอด — ยังเปิดช่องมติดำเนินการโดยไม่มีเกณฑ์เหตุผล

🟡 กลาง — ร่างดีขึ้นด้านโปร่งใส แต่ยังไม่ถึงมาตรฐาน ส.ผ.

**คำแนะนำหนึ่งบรรทัด:** แปรญัติเติมผู้รับผิดชอบและช่องทางเผยแพร่ในข้อ 72 · แก้คำอ้างข้อ 84 · เติมเกณฑ์งดถ่ายทอดในข้อ 92/1 · เตรียม package ระยะ 2 ยกระดับข้อ 27 จาก “อาจ” เป็น “ต้อง” ถ่ายทอดสด

### 1. บทนำและฐานอำนาจ

สภากรุงเทพมหานครมีอำนาจตราข้อบังคับการประชุมตามมาตรา 29 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 การแก้ไขข้อบังคับต้องเสนอเป็นญัตติและมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภา (ข้อ 127 แห่งข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2562)

ข้อบังคับฉบับหลัก พ.ศ. 2562 ได้รับการแก้ไขเพิ่มเติมแล้ว 3 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2563 ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2565 และฉบับที่ 4 พ.ศ. 2566 โดยฉบับที่ 3/2565 ได้ยกเลิกความในข้อ 84 ทั้งข้อและใช้ความใหม่แทน (กรรมการสามัญ 5–12 คน · ดำรงตำแหน่งได้ไม่เกิน 3 คน) และฉบับที่ 4/2566 เพิ่มหมวด 3/1 คณะกรรมการประสานงานร่วมสภากรุงเทพมหานคร (ข้อ 36/1)

**ข้อสังเกตเชิงแบบการร่าง:** บันทึกหลักการและเหตุผลของร่างกล่าวถึง “การถ่ายทอดการประชุมสภากรุงเทพมหานครและคณะกรรมการของสภากรุงเทพมหานคร” แต่บทแก้ไขที่เสนอครอบคลุมเฉพาะการถ่ายทอดการประชุมคณะกรรมการ (ข้อ 92/1) โดยไม่ได้แก้ไขข้อ 27 ว่าด้วยการถ่ายทอดการประชุมสภา — บันทึกหลักการจึงกว้างกว่าบทแก้ไขจริง สมควรปรับให้สอดคล้องกัน (เพิ่มบทแก้ไขข้อ 27 ตามรายการที่ 4 หรือปรับบันทึกหลักการให้แคบลง)

อนึ่ง ม.29 พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ให้สภากรุงเทพมหานครมีอำนาจตราข้อบังคับการประชุมของตนเองโดยอิสระ — การเทียบมาตรฐาน ส.ผ./รัฐสภาในรายงานนี้เป็นการเทียบแนวปฏิบัติที่ดี (benchmark) โดยสมัครใจ มิใช่พันธะทางกฎหมายที่บังคับให้ต้องดำเนินรอยตาม

## 2. วิเคราะห์จุดที่ 1 – ข้อ 72 พรรคสี่

### 2.1 ตัวบทร่าง

“การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยตาม (๑) และ (๓) ให้เปิดเผยผลการลงมติของสมาชิกแต่ละคนเพื่อให้ประชาชนทราบได้ทั่วไป”

### 2.2–2.4 จุดสำคัญ

- **ปัจจุบัน:** ข้อ 72 ยังไม่มีพรรคบังคับเผยแพร่ผลการลงมติดรายบุคคลต่อประชาชน
- **มาตรฐาน ส.ผ.:** ข้อ 89 — เลขานุการจัดทำบันทึกรายคน + เปิดเผย ณ สภาและสื่ออิเล็กทรอนิกส์
- **ร่าง ≠ ตาราง:** ตารางระบุ “สำนักงานเลขานุการสภา” แต่ร่างไม่มีองค์กรผู้รับผิดชอบ
- **ขอบเขต:** ครอบคลุมเฉพาะวิธี (1) และ (3) — วิธียกมือ/วิธีอื่นยังอยู่นอกกรอบ

🟡 กลาง

## 3. วิเคราะห์จุดที่ 2 – ข้อ 84 พรรคสาม

“การดำรงตำแหน่งกรรมการประสานงานร่วมสภากรุงเทพมหานครตามข้อ ๓๖/๑ ไม่นับรวมเป็นจำนวนการดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญตามพรรคสอง”

ข้อ 84 ปัจจุบันหลังฉบับที่ 3/2565 ใช้ถ้อยคำยกเลิกทั้งข้อแล้วแทนที่ — ตามหลัก chain การแก้ไข ต้องอ้างฉบับล่าสุดที่แตะข้อนั้น (ฉบับที่ 3/2565) การอ้างฉบับที่ 2/2563 ควบคู่จึงคลาดเคลื่อนเชิงเทคนิค (การแก้ข้อ 84 ของฉบับที่ 2 ถูกยกเลิกโดยฉบับที่ 3 ไปแล้ว) สารนโยบายไม่นับ กก.ประสานงานร่วมฯ เข้าโควตา 3 คณะสมเหตุผลเชิงปฏิบัติ

แบบอย่างในตระกูลเดียวกัน: ข้อ 4 แห่งฉบับที่ 3/2565 เมื่อยกเลิกความในข้อ 84 ก็อ้างเพียง “...ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2563” ฉบับเดียว (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 139 ตอนพิเศษ 174 ง, 26 กรกฎาคม 2565)

🟢 ต่ำ (แก้คำอ้างได้ง่าย)

## 4. วิเคราะห์จุดที่ 3 – ข้อ 92/1

“ข้อ ๙๒/๑ การประชุมคณะกรรมการย่อมเป็นการเปิดเผย หากเป็นการสมควร ประธานอาจจัดให้มีการถ่ายทอดการประชุมก็ได้ แต่ถ้ามติกรรมการโดยมีกรรมการรับรองไม่น้อยกว่าสองคนร้องขอไม่ให้มีการถ่ายทอดการประชุม ให้เป็นมติของคณะกรรมการที่จะดำเนินการไปในทางใด”

- ถ่ายทอดยังเป็นดุลพินิจ (“อาจ”) ไม่ใช่หน้าที่
- มติงดถ่ายทอดไม่มีเกณฑ์เหตุผล / ขอบเขตเวลา / บันทึกเหตุผลสาธารณะ

- แยก “เปิดเผย” กับ “ถ่ายทอด” — ประชาชนทางไกลยังเข้าไม่ถึงถ้าไม่ถ่ายทอด

🟡 กลาง

### 5. ตารางเปรียบเทียบ 3 ทาง

ความหมายช่อง “ประเมิน”: **สีเขียว “ดีขึ้น”** = ร่างแก้ไขฉบับนี้ทำให้ประเด็นนั้นดีขึ้น · **สีเหลือง “ยังค้าง”** = ร่างฉบับนี้ไม่ได้แก้ประเด็นนั้น ช่องว่างเทียบมาตรฐาน ส.ผ. จึงยังคงอยู่ · **สีเทา “คงเดิม”** = กติกาสองสภาใกล้เคียงกันอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องแก้

| ประเด็น                | กทม. ปัจจุบัน                          | ส.ผ. / รัฐสภา                                                | กทม. หลังร่าง                             | ประเมิน                                  |
|------------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|------------------------------------------|
| ถ่ายทอดสดประชุมสภา     | ข้อ 27: ประธาน “อาจจัดให้มี”           | ข้อ 18 ส.ผ. / ข้อ 9 รัฐสภา: “ต้องจัดให้มี” + ล่าม + fallback | ไม่แตะข้อ 27                              | ยังค้าง — ร่างนี้ไม่แก้                  |
| เปิดเผยมติรายบุคคล     | ไม่พบข้อบังคับเผยแพร่รายบุคคล          | ข้อ 89 ส.ผ.: เลขานุการ + สื่ออิเล็กทรอนิกส์                  | ข้อ 72 วรคส — ไม่ระบุผู้รับผิดชอบ/ช่องทาง | ดีขึ้นจากร่างนี้ (ต้องเติมกลไก)          |
| รายงานประชุมต่อประชาชน | ข้อ 32: สมาชิกตรวจสอบได้               | ข้อ 43 ส.ผ.: โฆษณาให้ประชาชนทราบทั่วไป                       | ไม่แก้ไขในร่างนี้                         | ยังค้าง — ร่างนี้ไม่แก้                  |
| ประชุมคณะกรรมกร        | ไม่พบบทเปิดเผยทั่วไป                   | ข้อ 107 ส.ผ.: เปิดเผยรายงาน กมร.                             | ข้อ 92/1: เปิดเผย + อาจถ่ายทอด            | ดีขึ้นจากร่างนี้ (ยังมีช่องโหว่เงื่อนไข) |
| โควตา กก.สามัญ         | ข้อ 84 (ฉบับ 3/2565): 5–12 คน / ≤3 คณะ | — (โครงสร้างต่าง)                                            | ไม่นับ กก.ประสานงานร่วมฯ ในโควตา          | ดีขึ้นจากร่างนี้ (เชิงปฏิบัติ)           |
| ประชุมลับ              | ข้อ 27: ≥ 1/4 ของทั้งหมด               | ข้อ 18 ส.ผ. / ข้อ 9 รัฐสภา: ≥ 1/4 ของที่มีอยู่               | ไม่แก้ไข                                  | คงเดิม — สองสภาใกล้เคียงกันอยู่แล้ว      |
| ลงคะแนนลับ / คัดค้าน   | ข้อ 74: ≥ 6 คน · ไม่มีสิทธิคัดค้านชัด  | ข้อ 80 ส.ผ.: ≥ 20 · คัดค้าน ≥ 1/3                            | ไม่แก้ไข                                  | ยังค้าง — ร่างนี้ไม่แก้                  |
| ล่ามภาษามือ            | ไม่พบข้อบังคับ                         | ข้อ 18 วรคสอง ส.ผ. / ข้อ 9 วรคสอง รัฐสภา                     | ไม่แก้ไข                                  | ยังค้าง — ร่างนี้ไม่แก้                  |

หมายเหตุ: ได้ตรวจสอบข้อบังคับการประชุมรัฐสภา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 142 ตอนพิเศษ 129 ง, 14 มีนาคม 2568) แล้ว — แก้ไขข้อ 12 13 14 30 36 79 123 และยกเลิกข้อ 105–109 กับข้อ 136–139 จึงไม่กระทบข้อ 9 ข้อ 28 ข้อ 55 ข้อ 62 ข้อ 78 ข้อ 115 และข้อ 116 ที่อ้างในรายงานนี้

### 6. ช่องว่างที่ยังเหลือ (Residual Gaps)

- **G1 ถ่ายทอดสดประชุมสภา:** ข้อ 27 ยังเป็น “อาจ” ต่างจาก ส.ผ. ข้อ 18 ที่เป็น “ต้อง” + ล่าม + fallback
- **G2 กลไกเผยแพร่มติรายบุคคล:** ขาดผู้รับผิดชอบ ช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ และกำหนดเวลา
- **G3 รายงานต่อประชาชน:** ข้อ 32 จำกัดสมาชิก · ไม่มีบทแบบข้อ 43 หรือข้อ 107 ส.ผ.
- **G4 การเข้าถึง:** ไม่พบข้อบังคับ กทม. เรื่องล่ามภาษามือ
- **G5 กลไกคัดค้านการลงคะแนนลับ:** ข้อ 74 กทม. ให้สมาชิก ≥6 คนเสนอญัตติลงคะแนนลับได้โดยไม่มีกลไกคัดค้านต่างจาก ส.ผ. ข้อ 80 วรคสอง (คัดค้าน + ผู้รับรอง ≥1/3 → คงเปิดเผยเป็นเอกสิทธิ์) — ข้อ 74 มีเงื่อนไขที่ประชุมเห็นชอบ (เสียงข้างมากชุม) อยู่แล้ว สิ่งที่ยากคือเอกสิทธิ์ของเสียงข้างน้อย

### 7. ข้อเสนอ ส.ก.กลุ่มคนทำงาน

#### 7.1 ถ้อยคำแปรรูป (paste-ready)

## รายการที่ 1 – เติมผู้รับผิดชอบและช่องทางในข้อ 72 วรรคสี่

“การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยตาม (๑) และ (๓) ให้สำนักงานเลขาธิการสภาเปิดเผยผลการลงมติของสมาชิกแต่ละคนเพื่อให้ประชาชนทราบได้ทั่วไป โดยจัดทำเป็นเอกสารอิเล็กทรอนิกส์เผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของสภาหรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่ประชาชนทั่วไปเข้าถึงได้ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันประชุม”

เหตุผลของกรอบ “สิบห้าวัน”: สอดคล้องจังหวะเวลาที่ข้อบังคับใช้อยู่แล้ว (เทียบการบรรจุกระทู้ถามทั่วไปภายในสิบห้าวัน – ข้อ 111) หากที่ประชุมเห็นว่าเข้มเกินไป อาจใช้ทางเลือก “ภายในระยะเวลาที่ประธานสภากำหนด ซึ่งต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันประชุม” – สำคัญคือมีกรอบเวลาที่ตรวจสอบได้

ข้อสังเกตผู้ร่าง: “สำนักงานเลขาธิการสภา” เป็นคำที่ข้อบังคับใช้จริง (เช่น ข้อ 32) แต่หน้าที่จัดทำ/รักษาเอกสารตามข้อ 13 (5) (7) เป็นของ “เลขาธิการสภา” (ผู้ดำรงตำแหน่ง) และแบบ ส.ผ. ข้อ 89 ใช้ “เลขาธิการ” – ที่ประชุมอาจเลือกให้ชัดว่าภาระตกแก่หน่วยงานหรือผู้ดำรงตำแหน่ง

## รายการที่ 2 – แก้คำอ้างบทแก้ไขข้อ 84

ข้อ ๔ ... ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับการประชุมสภากรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๕  
“การดำรงตำแหน่งกรรมการประสานงานร่วมสภากรุงเทพมหานครตามข้อ ๓๖/๑ ไม่นับรวมเป็นจำนวนการดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญตามวรรคสอง”

## รายการที่ 3 – เติมเกณฑ์งดถ่ายถอดในข้อ 92/1

... ร้องขอไม่ให้มีการถ่ายทอดการประชุม โดยระบุเหตุผลเป็นหนังสือ และคณะกรรมการมีมติเห็นชอบ ให้งดการถ่ายทอดได้เท่าที่จำเป็นและมีกำหนดเวลาชัดเจนตามที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้บันทึกเหตุผลและมติดังกล่าวไว้ในรายงานการประชุม

## รายการที่ 4 – Package ระยะ 2: ยกระดับข้อ 27

แนวทาง: แก้อาจาก “อาจจัดให้มี” เป็น “ต้องจัดให้มี” ถ่ายทอดสด + ล่ามภาษามือ + fallback เผยแพร่บันทึก – ถอดแบบข้อ 18 ส.ผ. / ข้อ 9 รัฐสภา ปรับถ้อยคำเข้าบริบทสภา ทกม.

ประเด็นเพิ่มเติมใน package ระยะ 2: เพิ่มกลไกคัดค้านการลงคะแนนลับในข้อ 74 ตามแนว ส.ผ. ข้อ 80 วรรคสอง (คัดค้านโดยมีผู้รับรอง  $\geq 1/3$  ของสมาชิกในที่ประชุม ให้คงลงคะแนนเปิดเผยเป็นเอกสิทธิ์) ก็นับให้เสียงข้างมากพาการลงมติสำคัญเข้าสู่โหมดลับได้ง่าย

### 7.2 แนวปฏิบัติที่ไม่ต้องแก้ข้อบังคับ

- เผยแพร่มติรายบุคคลบนเว็บไซต์/เพจสภา (แนวปฏิบัติภายใน)
- ประธานใช้ดุลพินิจข้อ 27 ถ่ายทอดสดเป็นคำเริ่มต้นทุกสมัยปกติ
- คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ถ่ายทอด/งดถ่ายทอดไว้ล่วงหน้า
- สรุปลง “สิ่งที่ประชาชนเข้าถึงได้” หลังประชุมแต่ละครั้ง

## 8. ตารางความเสี่ยง

| ประเด็น                      | ระดับ             | ผลกระทบ                            | การลดความเสี่ยง                                                               |
|------------------------------|-------------------|------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| ร่าง-ตารางข้อ 72 ไม่ตรงกัน   | กลาง              | บังคับใช้สับสน · กักต้งในสภา/สื่อ  | เสนอแปรญัตติตามข้อเสนอรายการที่ 1 (ส่วนที่ 7.1)                               |
| คำอ้างฉบับแก้ไขข้อ 84        | ต่ำ               | รูปร่างไม่ตรงหลักการร่าง           | เสนอแปรญัตติตามข้อเสนอรายการที่ 2 (ส่วนที่ 7.1)                               |
| มติดง่ายทอดข้อ 92/1 หลวม     | กลาง              | เปิดช่องปิดการรับรู้โดยไม่มีเหตุผล | เสนอแปรญัตติตามข้อเสนอรายการที่ 3 (ส่วนที่ 7.1)                               |
| ไม่แตะข้อ 27 / accessibility | กลาง-สูง (นโยบาย) | ยังห่างมาตรฐานรัฐสภา               | จัดทำข้อเสนอ Package ระยะ 2 (รายการที่ 4) + ใช้แนวปฏิบัติกันที่ตามส่วนที่ 7.2 |

## 9. บทสรุป

ร่างทั้ง 3 จุดมีทิศทางส่งเสริมความโปร่งใสและแก้โควตาคณะกรรมการ แต่ยังไม่ถึงมาตรฐาน ส.ผ. ในเรื่องถ่ายทอดบังคับ บันทึกทรายคนที่มิผู้รับผิดชอบชัด และรายงานต่อประชาชน

- แปรญัตติรายการที่ 1-3 ในคราวเดียวกับร่างหลัก
- เก็บรายการที่ 4 เป็น package ระยะ 2
- ใช้แนวปฏิบัติ 7.2 ระหว่างรอข้อบังคับมีผล
- จัดทำบันทึกหลักการฯ ให้สอดคล้องถ้อยคำที่แปรแล้ว
- หลังผ่านญัตติ — อัปเดตหน้าเปรียบเทียบข้อบังคับสาธารณะ

## ภาคผนวก ก – ตัวบทอ้างอิงสำคัญ

ตัวบทสกัดจากแหล่งที่ระบุในภาคผนวก ข — หากอ้างในญัตติหรือเอกสารยื่นสภา ควรอ้างจาก PDF ราชกิจจานุเบกษา/ฉบับสำนักงานเลขาธิการสภาโดยตรง

### ก.1 ร่างข้อบังคับ (ไฟล์ 2) – ข้อ 3 ถึง ข้อ 5

ข้อ ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของข้อ ๗๒ ... “การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยตาม (๑) และ (๓) ให้เปิดเผยผลการลงมติของสมาชิกแต่ละคนเพื่อให้ประชาชนทราบได้ทั่วไป”

ข้อ ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของข้อ ๘๔ ... “การดำรงตำแหน่งกรรมการประสานงานร่วมสภากรุงเทพมหานครตามข้อ ๓๖/๑ ไม่นับรวมเป็นจำนวนการดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญตามวรรคสอง”

ข้อ ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นข้อ ๙๒/๑ ... “การประชุมคณะกรรมการย่อมเป็นการเปิดเผย หากเป็นการสมควร ประธานอาจจัดให้มีการถ่ายทอดการประชุมก็ได้ แต่ถ้ากรรมการโดยมีกรรมการรับรองไม่น้อยกว่าสองคนร้องขอไม่ให้มีการถ่ายทอดการประชุม ให้เป็นมติของคณะกรรมการที่จะดำเนินการไปในทางใด”

### ก.2 ตัวบทปัจจุบัน กทม. (verbatim)

ข้อ 27 (ฉบับ พ.ศ. 2562 – ไม่เคยถูกแก้ไข):

ข้อ ๒๗ การประชุมสภาย่อมเป็นการเปิดเผย หากเป็นการสมควรประธานสภาอาจจัดให้มีการถ่ายทอดทางวิทยุกระจายเสียงหรือโทรทัศน์หรือวิธีการอื่นใดก็ได้ แต่ถ้าผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือสมาชิกมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสภาร้องขอให้มีการประชุมลับ ให้ประธานสภาสั่งผู้มิได้มีส่วนเกี่ยวข้องในการประชุมนั้นออกจากที่ประชุมให้พ้นระยะที่จะฟังการประชุมได้

การร้องขอให้มีการประชุมลับอาจทำเป็นหนังสือก็ได้แต่ไม่จำเป็นต้องบอกล่วงหน้า

ในการประชุมลับ ห้ามมิให้ถ่ายทอดทางวิทยุกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ รวมทั้งห้ามใช้เครื่องบันทึกเสียง เครื่องบันทึกภาพ หรือเครื่องมือสื่อสารใด ๆ เว้นแต่การบันทึกของสภา

### ข้อ 72 (ฉบับ พ.ศ. 2562 — ไม่เคยถูกแก้ไข):

ข้อ ๗๒ การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยมีวิธีปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

- (๑) ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนน
- (๒) ยกมือขึ้นพับบัตร
- (๓) เรียกชื่อสมาชิกตามลำดับอักษรให้ออกเสียงลงคะแนนเป็นรายบุคคล
- (๔) วิธีอื่นใดซึ่งที่ประชุมเห็นสมควร

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยนั้นให้ใช้วิธีตาม (๑) หากจะใช้วิธีตาม (๒) (๓) หรือ (๔) ได้ต่อเมื่อสมาชิกเสนอญัตติโดยมีสมาชิกรับรองไม่น้อยกว่าสองคนและที่ประชุมเห็นชอบ

การออกเสียงลงคะแนนเปิดเผยตาม (๑) ให้ใช้เครื่องออกเสียงลงคะแนนได้จนกว่าประธานสภาจะสั่งปิดการออกเสียงลงคะแนน

### ข้อ 84 (ความตามฉบับที่ 3 พ.ศ. 2565 ซึ่งยกเลิกความเดิมทั้งข้อและใช้ความนี้แทน):

ข้อ ๘๔ คณะกรรมการสามัญประจำสภาต้องเลือกมาจากสมาชิกมีจำนวนอย่างน้อยห้าคน อย่างมากไม่เกินสิบสองคน สมาชิกคนหนึ่งจะดำรงตำแหน่งกรรมการสามัญประจำสภาได้ไม่เกินสามคณะ

### ข้อ 92 (วรรคสอง — ความตามฉบับที่ 3 พ.ศ. 2565; วรรคหนึ่ง/วรรคสามคงเดิม):

ข้อ ๙๒ การนัดและเปิดประชุมคณะกรรมการครั้งแรก ให้เป็นหน้าที่ของเลขานุการสภาเรียกประชุมภายในกำหนดสามสิบวัน

ให้คณะกรรมการแต่ละคณะ เลือกประธาน และรองประธานจากบรรดากรรมการในคณะนั้น ส่วนเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการจะตั้งจากบุคคลที่มีได้เป็นกรรมการก็ได้

ในการประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม และให้นำข้อบังคับนี้เฉพาะที่เกี่ยวกับการประชุมของสภามาใช้บังคับ โดยอนุโลม

## ก.3 มาตรฐานเทียบ ส.ผ. / รัฐสภา (verbatim)

### ส.ผ. ข้อ 18:

ข้อ ๑๘ การประชุมย่อมเป็นการเปิดเผย เว้นแต่คณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาร้องขอให้ประชุมลับ ก็ให้ประชุมลับ

การประชุมเปิดเผย ให้บุคคลภายนอกเข้าฟังการประชุมได้ตามระเบียบที่ประธานสภากำหนด และประธานสภาต้องจัดให้มีการถ่ายทอดสดการประชุมทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์หรือทางสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่นที่ประชาชนทั่วไปสามารถรับได้อย่างทั่วถึง โดยจัดให้มีล่ามภาษามือด้วย เว้นแต่มีเหตุขัดข้องให้แจ้งที่ประชุมทราบ

ในกรณีที่ไม่สามารถถ่ายทอดสดการประชุมตามวรรคสองได้ ให้ประธานสภาจัดให้มีการเผยแพร่บันทึกภาพและเสียงการประชุมดังกล่าวผ่านทางสื่อที่เหมาะสมโดยเร็ว

ในการประชุมลับ ห้ามบุคคลภายนอกเข้าฟังการประชุม เว้นแต่ผู้ที่ได้รับอนุญาตจากประธานเท่านั้น และให้ประธานดำเนินการเพื่อมิให้มีการบันทึกภาพ บันทึกเสียง หรือกระทำการใด ๆ ที่เป็นการถ่ายทอดการประชุมสู่บุคคลภายนอกโดยมิได้รับอนุญาต

#### ส.ผ. ข้อ 89:

ข้อ ๘๙ ให้เลขาธิการจัดทำบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกแต่ละคนและเปิดเผยบันทึกดังกล่าวไว้ ณ บริเวณสภา รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศประเภทอื่น เพื่อให้ประชาชนทราบได้ทั่วไป เว้นแต่การออกเสียงลงคะแนนเป็นการลับตามข้อ ๘๔

#### รัฐสภา ข้อ 9:

ข้อ ๙ การประชุมรัฐสภาให้เป็นการเปิดเผย เว้นแต่คณะรัฐมนตรีหรือสมาชิกรัฐสภาไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกรัฐสภาทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ร้องขอให้ประชุมลับ ก็ให้ประชุมลับ

ในการประชุมเปิดเผย ให้บุคคลภายนอกเข้าฟังการประชุมรัฐสภาได้ตามระเบียบที่ประธานรัฐสภากำหนด และให้ประธานรัฐสภาจัดให้มีการถ่ายทอดสดการประชุมทางวิทยุกระจายเสียงหรือวิทยุโทรทัศน์หรือทางอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถรับได้อย่างทั่วถึง โดยจัดให้มีล่ามภาษามือด้วย เว้นแต่มีเหตุขัดข้องให้แจ้งที่ประชุมทราบ

ในกรณีไม่สามารถถ่ายทอดสดการประชุมตามวรรคสองได้ ให้ประธานรัฐสภาจัดให้มีการเผยแพร่บันทึกภาพและเสียงการประชุมดังกล่าวผ่านทางสื่อที่เหมาะสมโดยเร็ว

ในการประชุมลับ ห้ามบุคคลภายนอกเข้าฟังการประชุม เว้นแต่ผู้ที่ได้รับอนุญาตจากประธานเท่านั้น ให้ประธานดำเนินการเพื่อมิให้มีการบันทึกภาพ บันทึกเสียง หรือกระทำการใด ๆ ที่เป็นการถ่ายทอดการประชุมสู่บุคคลภายนอกโดยมิได้รับอนุญาต

#### รัฐสภา ข้อ 62:

ข้อ ๖๒ ให้เลขาธิการรัฐสภาจัดทำบันทึกการออกเสียงลงคะแนนของสมาชิกรัฐสภาแต่ละคน และเปิดเผยบันทึกดังกล่าวไว้ ณ บริเวณรัฐสภา รวมทั้งสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ประชาชนทราบได้ทั่วไป เว้นแต่การออกเสียงลงคะแนนเป็นการลับตามข้อ ๕๗

#### ก.4 ข้ออื่นที่อ้างถึง (ใจความ)

- **ส.ผ. ข้อ 43** — เลขานุการพิมพ์และโฆษณารายงานการประชุมให้ประชาชนทราบทั่วไป เว้นแต่รายงานการประชุมลับที่สภามีมติไม่ให้เปิดเผย
- **ส.ผ. ข้อ 80** — ลงคะแนนเปิดเผยเป็นหลัก · ลับต้องผู้รับรอง  $\geq 20$  คน · คัดค้าน  $\geq 1/3$  คงเปิดเผยเป็นเอกสิทธิ์
- **ส.ผ. ข้อ 107** — บันทึก/รายงาน กมธ. เปิดเผยให้ประชาชนทราบ เว้นแต่สภามีมติไม่ให้เปิดเผย
- **รัฐสภา ข้อ 28** — เลขานุการรัฐสภาพิมพ์และโฆษณารายงานการประชุม · **ข้อ 55** — ลับต้อง ครม. ร้องขอ/ผู้รับรอง  $\geq 40$  คน + คัดค้าน  $\geq 1/3$  · **ข้อ 78** — กมธ. ต้องเปิดเผยบันทึก/รายงาน เว้นแต่รัฐสภามีมติ

ภาคผนวก ข — ทะเบียนอ้างอิง

| แหล่ง                                                                                                     | ชั้น                     | ใช้เพื่อ                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|---------------------------------------------|
| ร่าง 3 ไฟล์ PDF (บันทึกหลักการ · ร่าง · ตาราง — พ.ศ. 2569)                                                | ต้นทางงาน (T0)           | สาระร่าง                                    |
| ข้อบังคับ กกม. 2562 + ฉบับ 2/3/4 (ราชกิจจานุเบกษา PDF, SHA-256 ตรงสำเนา verbatim ที่ตรวจ OCR แล้ว)        | citation-grade           | ตัวบท กกม.                                  |
| ข้อบังคับ ส.ผ. 2562 แก้ไขถึงฉบับ 4/2566 (ฉบับรวมสำนักงานการประชุม สนง.เลขานุการสภาผู้แทนราษฎร มี.ย. 2567) | citation-grade (ฉบับรวม) | มาตรฐานเทียบ ส.ผ.                           |
| ข้อบังคับรัฐสภา 2563 (เล่มรวมข้อบังคับ — สำนักกฎหมาย สนง.เลขานุการรัฐสภา ฉบับอิเล็กทรอนิกส์)              | ฉบับรวม (secondary)      | ตัวบทรัฐสภา ข้อ 9, 28, 55, 62, 78, 115, 116 |
| ข้อบังคับการประชุมรัฐสภา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2568 (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 142 ตอนพิเศษ 129 ง, 14 มี.ค. 2568)   | ราชกิจจานุเบกษา โดยตรง   | ยืนยันฉบับแก้ไขล่าสุดไม่กระทบข้อที่อ้าง     |
| ม.29 พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528                                                     | primary statute          | ฐานอำนาจ                                    |
| หลักการร่างกฎหมายแก้ไขเพิ่มเติม (chain การแก้ไข) + แบบอย่างข้อ 4 แห่งฉบับที่ 3/2565                       | มาตรฐานการร่าง           | คำอ้างข้อ 84                                |

ข้อจำกัดที่เปิดเผยตรงไปตรงมา: (1) ตัวบทรัฐสภา 2563 อ้างจากเล่มรวมของสำนักงานเลขานุการรัฐสภา (secondary) — ตรวจฉบับที่ 2/2568 จาราชกิจจานุเบกษาโดยตรงแล้วว่าไม่กระทบข้อที่อ้าง แต่ยังไม่ได้เทียบเล่มรวมกับ PDF ราชกิจจานุเบกษาของฉบับหลัก 2563 แบบอักษรต่ออักษร (สำเนาใน mirror ที่พบมีปัญหาแนบไฟล์ผิด จึงไม่นำมาอ้าง) (2) ส.ผ. อ้างจากฉบับรวมเลขานุการสภาฯ (3) เอกสารนี้ไม่ใช่ความเห็นชั้นศาล — ใช้ประกอบการพิจารณาและการสื่อสารสาธารณะ

เอกสารฉบับนี้จัดทำโดย Legal Advance Solution Co., Ltd. เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร กลุ่ม ส.ก. และสาธารณชน มิใช่คำปรึกษาทางกฎหมายเฉพาะคดีหรือเอกสารยื่นต่อศาล/หน่วยงาน การแปลปฏิบัติและการลงมติเป็นอำนาจของสภา ผู้ใช้เอกสารควรตรวจสอบตัวบทต้นฉบับในราชกิจจานุเบกษาและเอกสารร่างล่าสุดก่อนอ้างอิง